

ποιήματα καὶ εἰσβάλλουσιν ἐντὸς τῆς κοινῆς γνώμης ὡς τοιαῦτα διὰ τοῦ μορφασμοῦ, τοῦ ἀγρίου βλέμματος, ἀνεστραμμένης κεφαλῆς, ἀτάκτου κόμης καὶ ῥυπαρῶν ἐνίοτε ἐνδυμάτων, ἀλλὰ κυρίως διὰ τῆς ἀμαθείας τῆς ταλαιπώρου κοινῆς γνώμης.

Τούτων ὅλων οὕτε τὸ ἑκατοστὸν δὲν λέγεται διὰ τὸν κ. Στρατήγην· διότι τὸν γνωρίζομεν· δυνατὸν ἐνθ' ὅσας ὁμιλῇ νὰ τινάσῃ ὀλίγον τὴν κόμην του, ἀλλ' ὅταν γράφῃ τὸ πολὺ πολὺ δυνατὸν νὰ τὴν βρέχῃ, ἀπὸ τὰ μαλλιά του ὅμως δὲν ζητεῖ νὰ καταβάσῃ ποίησιν.

Οὐχ' ἦττον τὸν ἐπηρέασεν ὁ ῥωμαντισμὸς κατὰ τοσοῦτον, ὥστε νὰ τὸν ἀποτρέψῃ τῆς συνηθείας τοῦ ἐπεξεργάζεσθαι, τοῦ λεπτοεργεῖν, τοῦ γλύφειν τὸ ποίημά του. Ἡ ποίησις εἶναι ὡς ἡ γλυπτική, ὡς ἡ ζωγραφική, ἡ καὶ αὕτῃ ἡ ἱχθυογραφία. Εἰσέλθετε, κύριοι ἱεροφάνται· τῆς ποιήσεως, εἰς σπουδαστήριον ζωγράφου, εἰς ἐργαστάσιον γλύπτου καὶ κατορθώσατε νὰ ἐννοήσῃτε πόσους κόπους καταβάλλει ὄχι διὰ τὴν σύλληψιν τῆς εἰκόνης ἢ τοῦ ἀγάλματος, ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τὴν τελειοποίησιν αὐτοῦ ἢ ἐκείνης.

Ἐν μέσῳ τῶν ἀτελειῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀπροσεξίων ἀποκαλύπτομεν τόσῃν ζωρὰν ποίησιν ὡς ἐν σκοτεινῷ μοναχῶν ὑπογείῳ εὐρίσκομεν χρυσὴν chartreuse δομινικανῶν ἢ δάκρυα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τοῦτο ἀκριβῶς μᾶς ἔκαμε, καίτοι ἄργα νὰ μὴν ἀφήσωμεν ἀπαράτητον τὴν λυρικὴν αὐτὴν συλλογὴν, παρὰ τὴν ἀσύγγνωστον ἀπροσεξίαν τοῦ λοιποῦ τύπου.

Ὁ κ. Στρατήγη διακρίνεται εἰς πολλὰ τῶν ποιημάτων του ἐπὶ πλούτῳ πρωτοτυπίας, καὶ μᾶλλον περὶ τὰς ἰδέας ἢ τὴν λέξιν, περὶ τὸ πνεῦμα ἢ περὶ τὸ ἐνδυμα τῆς ποιήσεως. Οὕτως· εἰς τὴν *Παννυχίδα* του ἀνακαλύπτομεν φλέβα ἀληθινὴν Μυσσέ. Αἱ δύο στροφαί, τὰς ὁποίας ἀναδημοσιεύομεν ἐνταῦθα, ἄς ἐπιλήσῃσιν ἀνθ' ἡμῶν :

Πρόκειται περὶ παννυχίδος παρὰ φίλῃ του. Ἡ πρώτη στροφή περιγράφει τόσον καλὰ τὸ δωμάτιόν της :

ὦ! πόσον εἴμεθα καλὰ εἰς τὸ μικρὸν κλωβίον!
Ἐδῶ δύο καθίσματα, παρέκει εἰς καθρέπτης
—Ἡ μόνη πολυτέλεια—μικρὸν ἐκεῖ κηρίον!
Μὰ τὸν θεὸν οὐδέποτε θὰ ἔμβῃ ἐκεῖ κλέπτῃς!
Ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς μικρᾶς, παρθένος κρεμαμένη,
Καὶ ἀνθοδεσμὴ ἐπ' αὐτῆς ἐξ ἔων μαραμμένη.

Καὶ ἡ τελευταία τόσον καλὰ τὸ ξημέρωμα τῆς παννυχίδος :

Προσεπαθήσαμεν ὁμοῦ νὰ εὕρωμεν φωσφόρα!
Ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθημεν. . . . Κ' ἰδοὺ ἐν τῇ σκοτίᾳ!
—Τὰ ἡῆρες; Ὁχι!—Οὐτ' ἐγώ.—Καὶ τί θὰ κάμω τώρα;
Ἀς περιμεῖνωμεν λοιπὸν νὰ ἔλθῃ ἡ πρωΐα.—
.
Ἀνέτειλε· καὶ ἄφησα παιδρὸς τὸν ἄγγελόν μου,
Τὰ φώσφορα εὐρέθησαν εἰς τὸ θυλάκιόν μου.

Λυπούμεθα ὅτι δὲν δυνάμεθα ὀρισμένως νὰ ἀναφέρωμεν ἄλλο ποίημά του, ἀλλὰ καταλήγομεν τὴν κρίσιν ἡμῶν γράφοντες ὅτι εἰς ὅλα του τὰ ποιήματα ὑπάρχει τὸ κατὰ τὸν Σενιέρου, καὶ πολὺ μάλιστα κατὰ τι, χυμὸν ἐδῶ εἰς

μῖαν στροφὴν, ἐκεῖ εἰς ἓνα στίχον, εἰς μῖαν ἐμφωδὸν, εἰς μῖαν ἰδέαν, εἰς ἓνα γέλωτα, εἰς μέθυ, εἰς ἔκφρασιν, εἰς εἰκόνα. Ἰδοὺ τὸ μόνον λάθος τοῦ κ. Στρατήγη: Ἔσπευσε νὰ ἐκδώσῃ τὴν συλλογὴν του.

Καλιθεάν.

ΕΜΠΡΟΣ! Σ' ΤΟΝ ΙΛΙΣΣΟΝ!

Ἐμπρός με βήματα ἄργα 'στοῦ Ἰλισσοῦ τοὺς κήπους
Γυναῖκες, ἄνδρες, γέροντες καὶ νέοι καὶ παιδιὰ,
Ν' ἀκούσετε λογῆς λογῆς φωναῖς, τραγοῦδια, κτύπους,
Καὶ νὰ περάσετε ἐκεῖ με γέλοια τῇ βραδυᾷ.
Ἐκεῖ ζουρνάδες, πῖφερα, λαγοῦτα καὶ κλαρίνα,
Μοῦτρα πολλὰ, διάφορα καὶ κάθε μιᾶς φυλῆς,
Ἐκεῖ γλεντᾷ χωρὶς λεπτὸ ὁ κάθε σεβνταλῆς,
Ἀξέννοιαστος 'στῆς συμφοραῖς, στὴ φτώχεια καὶ στὴν πείνα.

Τί Γερμανίδες σοδαραῖς, τί ἄγριαις Φραντζέζαις,
Μὰ τί μινόρε ὕψηλὸ, τί θεῖος ἀμανές!
Ἐκεῖ ἐμαζευτήκανε ἀκόμη κι' Οὐγγαρέζαις,
Κι' ἀπὸ φυλαῖς ἐγέμισε ὁ κάθε καφενές.
Τώρα κανεῖς 'μπορεῖ νὰ 'πῇ, χωρὶς νὰ ἀμφιβάλλῃ,
Αἱ σχέσεις τῆς πάτρίδος μας πῶς τούτῃ τῇ φορᾷ
Μεθ' ὅλων τῶν Δυνάμεων πηγαίνουν μιὰ χαρὰ,
Καὶ νὰ σηκώνῃ ἀψηλὰ με θάρρος τὸ κεφάλι.

Ἐμάθανε πῶς γρήγορα θὰ γίνουμε μεγάλοι,
Καὶ πῶς θὰ εὕρουν ἄφθονο μέσ' στοὺς Ρωμηοὺς παρᾷ,
Καὶ νὰ! ἀμέσως Ἴταλοι, Ἑγγλέζοι, Οὐγγροί, Γάλλοι,
Ἐς τὰ κλασικά μας χρώματα πηδῆσαν με φτερά,
Ἦλθαν κι' αὐτοὶ νὰ φᾶν ψωμί ἀπ' τὰ πολλὰ μας πλούτη,
Κι' ἐνθ' ἡμεῖς ἐβγήκαμε παντοῦ 'στὴ ζητιανιά,
Μέσ' 'στῶν κλεινῶν μας Ἀθηνῶν τὴν κάθε μιὰ γωνιά
Βλέπεις με χέρι ἀνοικτὸ τὸν ζήτουλα Χουντούτη.

Ἐμεῖς ζητοῦμε ἀπ' αὐτοὺς, καὶ ἀπὸ μᾶς ἐκεῖνοι,
Ἐμεῖς τοὺς λέμε «Δόστε μας τὴν πατρικὴ μας γῆ»,
Καὶ ὁ Χουντούτης εἰς ἡμᾶς τὸ χέρι του προτείνει,
Καὶ μᾶς φωνάζει «Δόστε μου παράδες καὶ φαγί.»
Ζητιά! αὐτοὶ, ζητιάνοι ἡμεῖς. . . περίφημα! ὦραϊα!
Λοιπὸν γλεντᾶτε, Ἕλληνες, κοντὰ 'στὸν Ἰλισσό,
Κι' ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἄργυρο μᾶς φέρνει καὶ χρυσὸ
Καὶ ὁ Παπαρηγόπουλος ὁ φίλος κι' ἡ παρέα.

Souris.